

Subject: Eesti Geoloogiakeskusest
Date: Tue, 17 Dec 2013 12:44:57 +0200
From: Dimitri Kaljo <dimitri.kaljo@ttu.ee>
To: Ado Lõhmus <ado.lohmus@envir.ee>

Hr. A. Lõhmus
Keskkonnaministeeriumi asekanstler

Seoses toimuva konkursiga Eesti Geoloogiakeskuse (EGK) juhatuse esimehe valimiseks on Eesti Geoloogia Selts levitanud oma pöördumist teile ja äsja ka teiega kohtumise kokkuvõtet. Eesti Geoloogia Rahvuskomitee on pingsalt jälginud seda konkurssi ja ülalmainitud dokumentide valguses peame vajalikuks veel kord EGK-ga seotud probleemidel peatuda.

Jaanuaris 2014 saab kaks aastat meie kirjast ja kohtumisest minister K. Pentus-Rosimannusega. Sellel kohtumisel me toetasime KeM visioonikomisjoni töötulemusi (2011) ja soovitasime tungivalt „süveneda geoloogia ja maavarade valdkonna probleemidesse ning anda vastavad ülesanded ministeeriumi pädevatele ametnikele ja kaasatavatele spetsialistidele. Visioonikomisjoni dokument on vaid algus, suur töö on vaja teha reaalse arenduskava väljatöötamiseks, et pöörata EGK areng tõusuteele. Seda on vaja Eesti riigi maavaradega seotud strateegiliste huvide kaitse nimel“.

Kahe aasta jooksul on toimuv konkurss esimene nähtav üritus positiivselt mõjutada EGK arengut, kelle roll on riigi osaühinguna muutunud Eesti Vabariigis marginaalseks, samal ajal kui maapõue kasutuse ja kaitse juhtimine, mis on KeM otsene ülesanne, ei ole tagatud kvaliteetsete uuringute ja põhjendatud nõuannetega selleks seatud asutuse poolt.

Kõigis Euroopa riikides on selleks nõuandjaks riiklik geoloogiateenistus, meil äriühing, kelle positsioon ei vasta vajadusele. Soovitame veel kord pöörduda visioonikomisjoni materjalide poole ning alustuseks komplekteerida EGK juhatuse ja nõukogu pädevate inimestega, eriti profiilikohaste erialade osas.

Puudujääkidele selles liinis viitab ka äsjane KeM otsus väga suure kaitseala loomise algatamiseks, mis eirab Maapõueseaduse § 62, mis ütleb, et maapõue seisundit ja kasutamist mõjutava tegevuse korraldamisel tuleb tagada:

- 1) arvelevõetud maavara kaevandamisväärsena säilimine;
- 2) arvelevõetud maavaravaru kaevandamisväärsena säilimine.

Tuleks siiski aru saada, et „nõiakaevu“ säilitamine on võimalik ka ilma maavara raiskamiseta ja riigi majanduspotentsiaali olulise kahjustamiseta.

Dimitri Kaljo, akadeemik
Eesti Geoloogia Rahvuskomitee esimees

Anto Raukas, akadeemik
aseesimees